

FRÁGREIÐING FRÁ NEVNDINI

UM

FELAGSINS VIRKSEMI SÍÐANI

ÁRSADALFUNDIN

November 2009

Frágreiðing frá nevdini til eigararnar á eykaaðalfundinum tann 20. november 2009

Nevndin lýsir í hesi frágreiðing tey mál í SEV, sum nevndin metir hava størstan áhuga hjá eigarunum, og frágreiðingin verður latin sambært grein 3, stk. 13a og grein 4, stk. 12a í viðtøkum felagsins.

Samhaldsfasti heimurin og varandi orka

Krøvini til ein meiri samhaldsfastan heim, tá tað snýr seg um orkuframleiðslu og útlát, gerast alt størri. Føroyar eiga at taka lut í slíkum bindandi altjóða arbeiði, og SEV stuðlar landsins myndugleikum í at viðurkenna altjóða semju á COP 15 í Keyptmannahavn í desember í ár.

SEV hevur sett sær sum mál, at vera ein virkin viðleikari hjá landsstýrinum í royndunum at flyta ásettu málini inn í veruleikan. Tann ábyrgdin er ovurhonds stór og avbjóðandi. Sum nógv størsti einstaki orkuframleiðarin á landi, hevur SEV við at stuðla landinum í altjóða bindingunum fyrireikað seg til møguligar stórar og kostnaðarmiklar útbyggingar í varandi orku.

SEV vantar, at landsstýrið viðurkennir og virðir góða viljan hjá SEV, og ger sítt til at land og kommunur í felag megna at lyfta avbjóðingunum, sum standa fyri framman. Bæði í orði og verki.

Málsetningurin er, at í 2020 skulu 75% av elframleiðsluni á landi stava frá varandi orku. Til tess at náa hesum máli, er neyðugt við útbygging av øllum varandi orkutættum.

Leiðsla og starvsfólk

Nevndin er væl nøgd við arbeiðið, sum leiðsla og starvsfólk hjá SEV leggja fyri dagin, í royndini at tryggja føroysku borgarunum, og føroyska vinnulívinum, ein alt størri part av varandi orku. Nevndin hevur lagt til merkis, at starvsfólkini trívast í fyrítøkuni, og vit ásanna at eitt nøgt starvslíð, er fortreytin fyri eini góðari fyrítøku. Leiðslan skal hava rós fyri sín virkna og framskygda leiklut í royndini at menna fyrítøkuna.

Samstarv og sambond

Nevndin hevur lagt seg eftir at vinna og varðveita eitt gott samstarv við okkara samstarvsfelagar. Smáar sum stórar. Okkara tilverugrundarlag sum felagsskapur, er neyvt knýtt at okkara brúkarum og samstarvsfeløgum. Nevndin hevur, í árinum sum farið er, havt fundir og samstarv við nógvar ymsar partar. Nevnast kunnu landsstýrismaðurin í elveitingarmálum, Johan Dahl, í fleiri umførum. Landsstýriskvinnan í orkumálum, Annika Olsen. Føroya Náttúru og Umhvørvisverndarfelag, umboðað av Kára Thomsen og Hanus Vang. Hagastýrið fyri Botnhaga í Vági. Vestmanna kommunu. Umboð fyri DONG Energy. Umboð úr bretska parlamentinum. Íleggjargrunnin fyri Føroyar. Løgtingsins rættarnevnd, og næst á skránni verður fundur við Sunda kommunu.

Nevndin fegnast um, at tað eydnaðist at finna semju við IRF um tilfarið frá dálkingaróhappinum í Vági og somuleiðis um nývunnu semjuna við Vestmanna kommunu.

Harumframt hevur nevndin vitjað fleiri av framleiðsluvirkjunum hjá felagnum og staðfest, at røkjuskapur er eitt lyklorð í fyrirkjuni.

Elveitingarlógin

Samsvarandi nýggju lógini fekk SEV fyribilsloyvir til framleiðslu- og netvirksemi sítt tann 30. desember 2008. Freistin fyri hesi loyvir eru síðani longd nakrar ferðir við tað, at Elveitingareftirlitið og SEV framhaldandi hava tingingar um tær endaligu orðingarnar av treytunum. Millum annað vil Elveitingareftirlitið hava roknskaparligu avskrivningartíðirnar longdar afturvirkandi, soleiðis at eginogn felagsins við árskiftið 1. januar 2009 broytist frá at eita 325.986.840 kr. til at eita 940.036.444 kr.

SEV framførir framhaldandi, at við hesum nýggja avskrivningarháttinum og einum komandi neyðugum íløguvirksemi er neyðugt við smidligari prísáseting, soleiðis at felagið alla tíðina hevur fullgóð rakstrar- og fíggarviðurskiftir.

Dótturfeløg og atknýtt feløg

P/F Fjarhitafelagið

SEV eigur 50 % av hesum felag, hina helvtina eigur Tórshavnar kommuna. Umboðandi SEV eru hesi fólk í nevnd felagsins: Kári Jacobsen, Jákup Suni Lauritsen og Hákun Djurhuus. Nevndin hevur skipað seg við Kára Jacobsen sum formanni.

Endamál felagsins er at veita fjarhita í Tórshavnar kommunu og at reka handil og annað virksemi í hesum sambandi. Arbeitt verður við útbyggingarætlan fyri felagið. So hvørt sum bygt verður út í Hoyvíkshaganum, má felagið hava veitingina tøka, og eisini verður kannað, hvussu fram kann farast, soleiðis at fleiri størra brúkarar kunnu koma í skipanina.

Við endurnýtslu av spillhitanum frá brennistøðina á Hjalla og nú eisini frá motorunum á Sundsverkinum sparir land okkara munandi oljuinnflutning, og harvið er skipanin eisini við til at halda CO₂-útlát okkara niðri.

P/F SeWave

SEV eigur 100 % av hesum felag. Nevndin í felagnum er soleiðis mannað: Páll á Reynatúgvu, Niels Olaf Eyvindsson, George Lane og Hákun Djurhuus. Nevndin hevur skipað seg við Páll á Reynatúgvu sum formanni.

Endamálið við felagnum er at granska, menna og framleiða alduorku herundir gera og reka alduorkuverk og annars hava virksemi, sum á ein hvønn hátt hevur samband við alduorku. Fyrsta stig á leiðini er at gera eina royndarverkætlan, har aldan gjøgnum eitt hol í berginum fær eina sveiggjandi sjósúlu at geva yvir- og undirtrýst, sum fær eina turbinu at mala og geva ravmagn.

Í sambandi við at fremja ætlanina hevur verið arbeitt við tveimum móguleikum fyri plasering av verkinum. Umsókn er latin hagapartinum Nýpan í Miðvági um bygging í Nýpuberg í Vágum, og eisini er umsókn latin hagapartinum Miðjuna á Sandi um bygging har. Eigarnir í Vágum hava svarað noktandi, meðan hagin á Sandi er hugaður at tosa nærri um slíka útbygging. Sands kommuna hevur somuleiðis givið byggiloyvi, treytað av semju við eigararnar á staðnum.

Enn er stuðulin frá ES á 10,2 mió.kr. tøkur, men hann er treytaður av fullari undirtøku fyri royndarætlanini. Samlað kostar ætlanin uml. 48 mió. kr., og hevur SEV sagt seg sinnað at stuðla við upp til 20 % av hesi upphædd, men er hetta m.a. treytað av, at landsmyndugleikarnir taka undir við ætlanini, og at teir játta ein stuðul uppá somu upphædd. Harumframt skal felagið sjálvt fáa til vega restina av fíggingini, áðrenn farast kann undir verkætlanina.

Eftir at felagið í oktober mánað hevði kunnandi fund við Føroya Landsstýrið, er umsókn um fígging send teimum. Lagnan hjá royndarætlanini hongur neyvt saman við, hvussu landsstýrið svarar umsóknini.

P/F FDS

SEV eigur 20 % í hesum felag. Fyri SEV er Finn Jakobsen nevndarlimur, og er hann eisini formaður í nevndini í løtuni. Endamálið við felagnum er, at umsita kort- og náttúrudátuskráir v.m., veita tænastr til myndugleikar og almenning og reka handil og annað virksemt í hesum sambandi. Hinir eiganir eru Føroya Tele, Landsverk, Umhvørvisstovan, Tórshavnar kommuna og Klaksvíkar kommuna.

Útbygging av vatnorku

Í bygginevndini fyri Eiði 2 verkætlanini sita Steinbjørn O. Jacobsen, Pauli T. Petersen, Marin Katrina Frýdal og Hákun Djurhuus. Steinbjørn O. Jacobsen er formaður í nevndini og Henning Jacobsen er skrivari.

Norðari parturin av verkætlanini Eiði 2 er um at vera liðugur og verður tikin í nýtslu í seinnu helvt av hesum mánaðinum. Kostnaðurin fer at liggja um 63 mió. kr. Lisitión hevur eisini verið uppá sunnara partin av verkætlanini. Fleiri góð boð komu inn, og lógu tvey teirra uml. 20 % undir kostnaðarmetingini. Arbeitt verður nú fram ímóti at gera sáttmála við ein arbeiðstakara. Sunnari parturin er mettur at kosta 135 mió.kr. Eisini skal á verkinum gerast ein triðja turbina, mett verður at henda fer at kosta einar 30 mió. kr.

Fígging til hesar útbyggingarnar er fingin til vega sum lán frá Íleggingargrunninum fyri Føroyar, tilsamans 218 mió. kr.

Ársframleiðslan fyri Eiði 2 fer at liggja um einar 17 mió. kWh, og øll Eiðisverkætlanin fer tá at geva einar 60 mió. kWh árliga.

Nevndin í SEV hevur avgjørt, at útbygging av vatnorku við Víkarvatn skal kannast nærri, soleiðis at hendan verkætlanin verður væl lýst. Tí eru avsettar 5 mió. kr. til fremjan av hesum kanningum í 2010.

Vindorka

Sambært viðmerkingunum til elveitingarlógina skulu komandi útbyggingar við vindorku bjóðast út í alment útboð av Elveitingareftirlitinum, soleiðis at framleiðarar kunnu kappast um loyvini.

SEV hevur fyrireikað seg til slíka útbjóðing.

Tað hevur ljóðað, at Elveitingareftirlitið kemur við einum útboði innan ársskiftið, men enn hevur SEV ikki fingið nakað ítøkiligt tilfar. Annars hevur verið samband millum felagið og eftirlitið um hesi viðurskiftini fyrr í ár.

Menning í sambandi við varandi orkukeldur

Tann 23. juni í ár undirskrivaðu SEV og DONG Energy eina samstarvsavtalu. Í felag vilja vit arbeiða fyri at fáa sum mest av varandi orkukeldum inn í elframleiðsluna. Hetta er einfaldari og bíligari at gera í eini lítlari elskipan sum teirri føroysku, sum ikki er knýtt upp í onnur net. Arbeitt verður fram ímóti, at tær óstøðugu orkukeldurnar, sum eitt nú vindur, sjóvarfall og alda eru, betur kunnu koma til høldar í elveitingini.

Í tí almenna rúminum hava nógv ymisk sjónarmið verið førd fram um at binda saman vindorku við pumpuskipan, sum kann føra vatn upp í hægri liggjandi goymslur, fyri síðani at brúka hetta til elframleiðslu. Felagið hevur mettt, at ov lítið var til av dagførdari vitan á hesum økinum, og tí bleiv í summar avgjørt at fara undir neyvari kanningar á hesum økinum. Finnast skulu fram til tekniskar loysnir, og hvønn búskap slíkar hava. Eisini skal kortleggjast, hvar skilagott er at byggja slíkar skipanir, og hvussu raðfestast kann millum hesar. Frágreiðing um hetta greiningararbeiði fyriliggur fyrst í komandi ár.

Í september mánað luttók SEV á ráðstevnu í Keypmannahavn nevnd Nordic Climate Solutions. Hetta var sera áhugaverd ráðstevna, har gott høvi var at gera vart við okkum, men eisini at fáa dagført innlit í, hvat onnur takast við. Ráðstevnan var í tveimum pørtum. Annar parturin var ein framsýning og hin ein røð av fyrilestur frá týðandi persónum, sum eisini luttóku í panelorðaskifti.

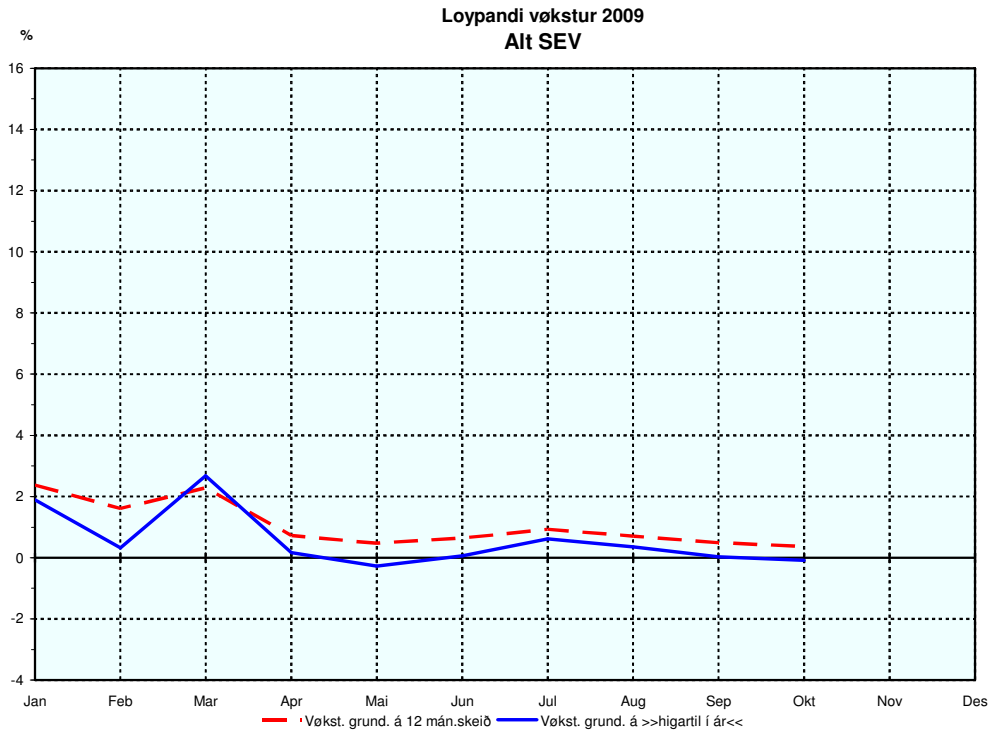
Í desember í ár skipar ST fyri veðurlagsfundi í Keypmannahavn nevndur COP15. Í hesum sambandi setti Føroya Landsstýri sær fyri, at landið skal hava ein veðurlagspolitikk. Sum ein part av arbeiðinum setti Innlendismálaráðið ein tvørgangandi arbeiðsbólk at gera álit. SEV hevur luttikið í arbeiðnum hjá hesum arbeiðsbólkinum.

Makaskiftið við Vestmanna kommunu

Tann 12. í hesum mánað bleiv makaskiftið við Vestmanna kommunu endaliga staðfest. Vestmanna kommuna er nú eigari av matr.nr. 266a og 266 k í Vestmanna við ástandandi bygningum. Talan er um Winther's hús, ein skrivstovubygning, gomlu sethúsin á Fitjunum og gamla pakkhúsið. SEV er nú eigari av matr.nr. 216u, sum er lendi undir verandi goymslu- og verkstaðsbygningar hjá SEV inni á Fjørð. Áður hevur SEV leiga hetta lendi. Við hesum hevur Vestmanna kommuna m.a. ognuð sær eitt friðað og søguligt hús á Fitjunum, og kemur vónandi lív í aftur kring hesar ognir, upplagt er við einum hvørjum mentunarlíggum og siðsøgulíggum virkseminum.

Framleiðsla og rakstur

Framleiðslan av el og broytingarnar í henni siga nógv um, hvussu búskaparliga gongdin er í samfelagnum. Niðanfyri er víst talva, har broytingin í samlaðu elframleiðsluni er myndað mánað fyri mánað.

Við hesi mynd í huga roknar SEV við, at framleiðslan stendur í stað í komandi ári.

IRF og SEV hava í eina tíð samskift um kostnaðin fyri móttøkuna av oljudálkaðum gróti frá óhappinum í Vági tann 6. des. 2006. Í mai mánað bleiv semja gjørd um hetta mál.

SEV harmast óhappið á Sundi tann 14. apríl í ár í samband við eina yvirpumping í einum dagtanga. Nakrir m³ av olju fóru á sjógv og róku undan ættini inn í Kaldbaksbotn. Boðað bleiv beinanvegin frá hesum, og basingin gekk væl. Øll oljan bleiv tikin upp. Samlaði kostnaðurin er uml. 274.000 kr. Neyv frágreiðing er gjørd um hendingina, og fleiri rættandi atgerðir eru settar í verk.

Stóra og sera umfevnandi uppgávan at leggja um til nýggja stýriskipan á M4 og M5 á Sundsverkinum er so gott sum liðug. Í løtuni verða seinastu snøklarnir greiddir, umframt at dagført kontrollrúm verður innrættað. Samlaði kostnaðurin er uml. 24,6 mió. kr. fyri hesar dagføringarnar. Tíverri hevur arbeiðið kring hesa uppgávu, í samband við onnur óheppin viðurskiftir, eisini verið atvoldin til 3 black-out á netinum í meginøkinum. Íløgan er við til at leingja um lívitiðina á støð 2 við eini 10 árum.

Umvælingarnar av oljutangunum á Sundsverkinum blivu størri enn upprunaliga mett. Nú, hetta er liðugt, er samlaði kostnaðurin komin upp á 8,5 mió.kr., av hesum blivu 6,7 mió.kr. brúktar í 2008. Eisini hevur tað víst seg, at neyðugt er við umvælingum av skorsteinunum á støð 2. Mett verður, at umvælingarnar fara at kosta 0,8 mió. kr.

Granskingargrunnur til menning av varandi orku.

Nevndin hevur gjørt av, at fyrireika viðtøkur fyri ein grunn til menning av varandi orku. Hugsanin er at ætlanir um lestrar- og verkliga førleikamenning og smærri ítøkiligar verkætlanir, sum styðja uppundir menningina av varandi orku, kunnu søkja um stuðul úr grunninum.

Vit eiga at líta inn í framtíðina við dirvi og víðskygni. Vit kenna avbjóðingarnar á veðurlags- og orkuøkinum fram til 2020, men vit eiga at líta longur fram og fyrireika okkum væl. Til ein heim har elorkan er munandi størri partur av samfelagnum enn í dag. Og hóast tað krevur ómetaliga nógv av øllum liðum í samlaðu orkuskipanini, so eiga vit at miða ímóti, at øll framleiðsla av elorku á landi í 2040 stavar frá varandi orku.

Ikki slepst undan, at SEV fær lyklaleiklutin í at náa hesum avbjóðandi men bjarta máli.

Tórshavn, tann 20. november 2009
Nevndin í SEV